

AGENTSCHAP LANDBOUW & ZEEVISSERIJ

MEDEDELING
Dept. LV/AKKV/TPT/2019/29

Onderwerp: **Verplichtingen bij loontriage van hoevezaden**
Identificatiecode MEDEDELING: Dept. LV/AKKV/TPT/2019/29
:
Datum: 10/04/2019

Referentie: Besluit van de Vlaamse Regering van **19 mei 2006** betreffende de loontriage van zaden van bepaalde soorten van landbouwgewassen die bestemd zijn om te worden ingezaaid

Bestemming: Erkende loontrieerders
Correspondent: Dorien Vanhoof - Ann Van Essche - Cindy Boonen
Motivering: Verplichtingen en modaliteiten voor loontrieerders en landbouwers die op hen beroep doen voor het triëren van hoevezaden

Inhoudstafel:	1	Algemeen.....	1
	2	Verplichtingen voor de loontrieerder	3
	2.1	Erkenning	3
	2.1.1	Aanvraag	3
	2.1.2	Erkenningsvoorwaarden	3
	2.1.3	Erkenning in een ander gewest	4
	2.1.4	Installatie	4
	2.1.5	Te betalen retributie	5
	2.1.6	Intrekking of schorsing van de erkenning	5
	2.2	Te volgen procedure / Begeleidende documenten	5
	2.2.1	Vooraf	6
	2.2.2	Bij ontvangst van een zaadpartij en voor de loontriage	6
	2.2.3	Tijdens de loontriage	7
	2.2.4	Na de loontriage	7
	2.3	Monstername en etikettering van zaadmonsters	8
	3	Verplichtingen voor de landbouwer.....	9
	4	Vermelding van de rasbenaming	9
	5	Controles	9
	6	Contactgegevens	10
	7	Toepassingsmodaliteiten.....	10

1 ALGEMEEN

Met deze mededeling wil het Agentschap Landbouw en Visserij (hierna agentschap genoemd) als bevoegde entiteit de loontrieerders informeren over de verplichtingen en regels die gerespecteerd moeten worden bij de loontriage van hoevezaden en ervoor zorgen dat de loontriage op een uniforme wijze kan verlopen zodat er alle garanties zijn dat landbouwers het zaad van eigen oogst terugkrijgen.

Loontriage, oftewel het triëren van zaden tegen loon is een dienstverlening, op verzoek van een landbouwer, voor het behandelen, hetzij verwerken, hetzij chemisch behandelen, hetzij verpakken van zaden die afkomstig zijn van het eigen bedrijf van die landbouwer en die bestemd zijn om daar te worden ingezaaid en dus niet verhandeld mogen worden (hoevezaden), of voor het ter beschikking stellen van de nodige apparatuur voor de behandeling.

Het gebruik van eigen hoevezaad op het eigen bedrijf van de landbouwer is een uitzondering op de Europese regelgeving, omgezet in Vlaamse regels, die bepaalt dat zaden enkel in de Europese Unie in de handel mogen worden gebracht wanneer deze door een officiële autoriteit gecertificeerd werden. Het is daarom formeel verboden om de oogst van een landbouwer op te kopen, het op te schonen, eventueel te ontsmetten en het dan verder te verkopen aan andere landbouwers met het oog op het inzaaien van deze zaden. Ongeacht het gebruik van hoevezaad blijft het kwekersrecht¹ dat mogelijks op voor loontriage aangeboden rassen van toepassing is, onverkort gelden.

Wanneer een landbouwer één of meerdere van de in Tabel 1 opgesomde soorten aanbiedt voor loontriage, is het Vlaamse regelgeving van toepassing die door loontriëerders moeten gerespecteerd worden bij het triëren van hoevezaad.

Tabel 1 – Soorten waarvoor de wettelijke vereisten inzake loontriage gelden

Gewasgroep	Soort	
Voedergewassen	<i>Cicer arietinum</i> L.	kikkererwt
	<i>Lupinus luteus</i> L.	gele lupine
	<i>Medicago sativa</i> L.	luzerne
	<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	voedererwt
	<i>Trifolium alexandrinum</i> L.	Alexandrijnse klaver
	<i>Trifolium resupinatum</i> L.	Perzische klaver
	<i>Vicia faba</i> L.	veldboon
	<i>Vicia sativa</i> L.	voederwikke
Granen	<i>Avena sativa</i> L.	haver
	<i>Hordeum vulgare</i> L.	gerst
	<i>Phalaris canariensis</i> L.	kanariezaad
	<i>Secale cereale</i> L.	rogge
	X <i>Triticosecale</i> Wittm.	triticale
	<i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.	zachte tarwe
	<i>Triticum durum</i> Desf.	harde tarwe
	<i>Triticum spelta</i> L.	spelt
Olie- en vezelhoudende gewassen	<i>Brassica napus</i> L. (partim)	koolzaad
	<i>Brassica rapa</i> L. (partim)	raapzaad
	<i>Linum usitatissimum</i> L.	lijnzaad met uitzondering van vezelvlas

¹ Artikel 14 van de Verordening (EG) Nr. 2100/94 van de Raad van 27 juli 1994 inzake het communautaire kwekersrecht en Verordening (EG) Nr. 1768/95 van de Commissie van 24 juli 1995 houdende vaststelling, overeenkomstig artikel 14, lid 3, van Verordening (EG) nr. 2100/94 van de Raad inzake het communautaire kwekersrecht, van uitvoeringsbepalingen betreffende de afwijking ten gunste van landbouwers

Om erkend te blijven, moet de loontrieerder echter ook steeds voldoen aan de volgende bijkomende voorwaarden:

- 1° de opgelegde procedure bij elke loontriage doorlopen (voor meer details m.b.t. de procedure zie punt 2.2);
- 2° alle vierde exemplaren van het begeleidende document, waarvan vak 1, 2 en 3 ingevuld en ondertekend zijn elk jaar vóór 15 mei bij het agentschap indienen (voor meer details m.b.t. de begeleidende documenten, zie punt 2.2);
- 3° een register bijhouden dat bestaat uit het klassement van alle begeleidende documenten al dan niet volledig of gedeeltelijk ingevuld naargelang van de toestand van elke zaadpartij gedurende een periode van drie jaar vanaf de datum van teruggave van de getrieerde zaden;
- 4° toegang verschaffen aan de landbouwer of zijn afgevaardigde tot de plaatsen waar de zaden worden bewaard en getrieerd, zolang de zaden zich bij de loontrieerder bevinden;
- 5° geen zaden van verschillende partijen mengen of omwisselen of een gedeelte van een partij wegnemen of er zaden aan toevoegen bij het aanbieden met het oog op de loontriage, gedurende het opslaan, het triëren, het reinigen, het ontsmetten, het verpakken en het vervoeren;
- 6° bewijzen voorleggen van de bestemming van de hoeveelheid zaden die de landbouwer heeft aangeboden en die niet tegen loon getrieerd zijn;
- 7° alle retributies betalen die in het kader van de erkenning verschuldigd zijn.

Cumulatie van de activiteit van loontriage met het bereiden van gecertificeerd zaad is enkel mogelijk als er van een aparte installatie voor loontriage gebruik gemaakt wordt.

2.1.3 Erkenning in een ander gewest

Een loontrieerder die reeds erkend is in een ander Gewest, dient ook een aanvraag in bij het agentschap indien hij erkend wil worden in Vlaanderen en op het Vlaams grondgebied wil triëren. De gewesten erkennen echter onderling de erkenning en zullen daardoor de erkenning overnemen.

2.1.4 Installatie

De installatie is aangepast voor loontriage en vormt een samenhangende eenheid die ten minste bestaat uit:

- a) een reinigings- en trieertoestel;
- b) een geijkt weegtoestel;
- c) een ontsmettingstoestel voor een chemische behandeling van de zaden;
- d) een lokaal dat of een kast die bestemd is voor de goede bewaring van de monsters.

In het geval van een mobiele installatie geeft de loontrieerder op verzoek van het agentschap en zonder vertraging de locatie van de installatie door.

//

2.1.5 Te betalen retributie

Voor de jaarlijkse retributie (60 euro voor de basisregistratie en 120 euro supplement per erkende installatie²) die betaald moet worden om erkend te blijven, ontvangt de loontrieerder een factuur. De betaling moet binnen de 30 dagen na ontvangst van de factuur uitgevoerd worden, op het rekeningnummer van het Vlaams Landbouwfonds.

De betaling gebeurt door middel van een bankoverschrijving met duidelijke opgave van de gestructureerde mededeling zoals vermeld op de debetnota die u zal ontvangen na indiening van het aanvraagdossier.

Gegevens voor de betaling:

Vlaamse overheid – Vlaams Fonds voor Landbouw en Visserij - Koning Albert II laan 35, bus 40 - Ellips, 7e verdieping, 1030 Brussel (België).

Bankrekeningnummer:
IBAN: BE49 3751 1110 3071
BIC: BBRUBEBB
ING België NV
Marnixlaan, 24
B-1000 Brussel

2.1.6 Intrekking of schorsing van de erkenning

Een erkenning kan geschorst worden als er tekortkomingen worden vastgesteld in de naleving van de erkenningsvoorwaarden (zie punt 2.1.2). De periode van schorsing wordt afhankelijk van de ernst van de vastgestelde tekortkomingen bepaald. Alvorens de beslissing tot schorsing genomen wordt, heeft de loontrieerder het recht om gehoord te worden binnen 14 kalenderdagen vanaf de kennisgeving van het voornemen tot schorsing. De loontrieerder wordt met een aangetekende brief op de hoogte gebracht van de beslissing tot schorsing van de erkenning, de duur van de schorsing, alsook de manier om er in voorkomend geval een vervroegd einde aan te stellen. De beslissing wordt bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Tijdens de periode van schorsing is het niet mogelijk om een nieuwe erkenning of een vernieuwde erkenning aan te vragen.

2.2 TE VOLGEN PROCEDURE / BEGELEIDENDE DOCUMENTEN

Tijdens het volledige proces van de loontriage moeten passende maatregelen getroffen worden om ervoor te zorgen dat de landbouwer het zaad van zijn eigen bedrijf en niet dat van een andere landbouwer terugkrijgt na de verwerking. Daarom moet gewerkt worden met begeleidende documenten die genummerd zijn door het agentschap.

Voor iedere partij zaad die een landbouwer voor loontriage aanbiedt, gebruikt de loontrieerder een begeleidend document. Het begeleidend document is een vijfvoudig doordrukformulier waarvan:

---

² Zie bijlage 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 2018 houdende vaststelling van de retributies voor de toelating van de rassen tot de rassenlijsten, voor de registratie van rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen in het rassenregister, voor de uitoefening van bepaalde beroepen in de sector van het plantaardige teeltmateriaal en voor de keuring van dat materiaal

1. het eerste exemplaar bestemd is voor de landbouwer bij de afgifte van de zaden aan de loontriërder (enkel vak 1 is ingevuld);
2. het tweede exemplaar bestemd is om de te triëren zaden te identificeren (enkel vak 1 is ingevuld);
3. het derde exemplaar bestemd is voor de landbouwer op het ogenblik van de teruggave van de tegen loon getriëerde zaden (vak 1, 2 en 3 zijn ingevuld);
4. het vierde exemplaar bestemd is voor het agentschap (vak 1, 2 en 3 zijn ingevuld);
5. het vijfde exemplaar bestemd is voor de loontriërder (vak 1, 2 en 3 zijn ingevuld).

2.2.1 Vooraf

De vijfvoudige doordrukformulieren worden door het agentschap ter beschikking gesteld en moeten door de loontriërder (niet door de landbouwer) vooraf aan de loontriëgeactiviteit aangevraagd worden. Hiervoor is er een model aanvraagformulier beschikbaar op de website van Landbouw en Visserij ([download hier het aanvraagformulier begeleidende documenten](#)). De aanvraag wordt ingediend bij:

Vlaamse overheid
Agentschap Landbouw en Zeevisserij
Afdeling landbouwsteun en productkwaliteit
t.a.v. Jo Ivens
Koning Albert II-laan 15 bus 360, 1210 Brussel
T +32 2 214 48 48
jo.ivals@lv.vlaanderen.be

Het begeleidend document bevat 3 grote luiken, in te vullen tijdens verschillende stappen in de te doorlopen procedure:

1. VAK 1: in te vullen bij ontvangst van de zaadpartij en vóór de loontriëge:
  - A. in te vullen door de landbouwer;
  - B. in te vullen door de loontriërder;
2. VAK 2: in te vullen tijdens/vlak na de loontriëge;
3. VAK 3: in te vullen na de loontriëge bij aflevering aan de landbouwer.

Gelieve bij het invullen van dit begeleidend document ENKEL/ALLEEN gebruik te maken van een donkerblauwe of zwarte balpen VOORZIEN VAN EEN FIJNE PUNT en goed door te drukken gezien de formulieren op doorschrijfpapier zijn. Onvoldoende leesbare aangiftes zullen ter verduidelijking teruggestuurd worden.

2.2.2 Bij ontvangst van een zaadpartij en voor de loontriëge

Bij de ontvangst van een door een landbouwer voor loontriëge aangeboden zaadpartij, wordt de volgende procedure gevolgd:

4. bij de afgifte van het zaad vult de landbouwer vak 1a van het begeleidende document in en overhandigt het aan de loontriërder;
5. de loontriërder vult vak 1b van het begeleidende document in op het ogenblik van de inontvangstname van de zaden van de landbouwer;
6. de loontriërder overhandigt het eerste exemplaar van het begeleidende document aan de landbouwer. Dat exemplaar geldt als bewijs van de afgifte van zaad;

////////////////////////////////////

3 VERPLICHTINGEN VOOR DE LANDBOUWER

De landbouwer moet kunnen aantonen dat het te triëren zaad afkomstig is van zijn eigen bedrijf. Dit kan aan de hand van de aankoopfactuur van het zaaizaad dat gediend heeft voor de productie van het te triëren zaad of via bewijsstukken dat er het vorige seizoen aan loontriage gedaan werd. De hoeveelheid getrieerde zaden moet in verhouding staan tot het areaal van de betrokken soort op het eigen bedrijf van die landbouwer.

4 VERMELDING VAN DE RASBENAMING

De benaming van het ras, volgens de verklaring van de landbouwer, moet enkel worden vermeld in het begeleidend document en op de etiketten voor de monsters.

Overall elders mag geen vermelding, teken of afkorting voorkomen die in verband staat met een rasbenaming of die toelaat het ras te identificeren. Bijvoorbeeld: het gebruik van etiketten van verschillende kleur (een kleur per ras) laat toe de rassen te identificeren en is dus niet toegelaten.

Voor rassen waarvoor een Europees kwekersrecht is toegekend kan door de houder van het kwekersrecht informatie met betrekking tot de getrieerde hoeveelheden gevraagd worden aan de landbouwer of de loontrieerder onder de voorwaarden vermeld in Verordening (EG) Nr. 1768/95 van de Commissie van 24 juli 1995 houdende vaststelling, overeenkomstig artikel 14, lid 3, van Verordening (EG) nr. 2100/94 van de Raad inzake het communautaire kwekersrecht, van uitvoeringsbepalingen betreffende de afwijking ten gunste van landbouwers.

5 CONTROLES

Het agentschap kan als bevoegde autoriteit een administratieve en/of een controle ter plaatse uitvoeren om na te gaan of aan de bepalingen van de regelgeving voldaan is.

Een controle kan het volgende inhouden:

- Check van de installatie en de erkenningsvoorwaarden om erkend te worden na ontvangst van het agentschap van een initiële erkenningsaanvraag;
- Een officieel zaadmonster kan door het agentschap opgevraagd worden voor inzaai op een controleveld. Dit dient om de rasidentiteit na te gaan.

Dit omvat het toezicht op de loontrieerders zowel tijdens het uitoefenen van de activiteit als via documentcontrole.

De installatie wordt minstens één maal per jaar geïnspecteerd.

Daarnaast kan tijdens het triëerseizoen controle zijn tijdens het triëren zelf, ook buiten de kantooruren.

Ter gelegenheid van elk bezoek wordt het klassement van de begeleidend documenten (register) geïndiceerd door de controleur en wordt een verslag opgemaakt met eventuele aanbevelingen en opmerkingen. Dit verslag wordt gezamenlijk ondertekend door de loontrieerder (of zijn afgevaardigde) en de controleur.

//

Ook zullen er controles uitgevoerd worden bij landbouwers die gebruik gemaakt hebben van loontriage. Bij deze controles wordt er op gelet dat het om zaad uit eigen productie gaat en dat de getrieerde hoeveelheid in verhouding staat met het uitgezaaide areaal op het bedrijf.

De gecontroleerde loontrieerder / landbouwer krijgt een kopie van het door de controleur ondertekende controleverslag.

Indien er ernstige inbreuken bij de loontrieerder vastgesteld worden, kan de erkenning geschorst worden voor een bepaalde periode. Tijdens deze periode van schorsing, kan geen hernieuwing van de erkenning aangevraagd worden. Pas na de schorsing kan een nieuwe erkenning aangevraagd worden. Inbreuken kunnen ook leiden tot een officiële waarschuwing of tot het opleggen van een exclusieve bestuurlijke geldboete, respectievelijk overeenkomstig artikel 55 en 56 van het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid.

6 CONTACTGEGEVENS

Bij vragen, kan u ons steeds contacteren:

Telefonisch: +32 2 214 48 48

Email: info@lv.vlaanderen.be

Meer informatie vindt u ook steeds op de website van Landbouw en Zeevisserij:
<https://lv.vlaanderen.be/plant/zaaizaden>

7 TOEPASSINGSMODALITEITEN

Deze omzendbrief treedt in werking op de datum van ondertekening. Omzendbrief ALV/KWA/46 van 2010 met dit onderwerp wordt op deze datum opgeheven.

Met vriendelijke groeten,

Digitally signed
 by Gilbert Crauwels
 Documentnr:
 20190410-43227-
 72

Gilbert Crauwels
 Afdelingshoofd